

NAGYVÁRAD

Fizetési ár: Vidéken egy hóra 40 lei.
Nagyváradon: egy hóra 30 lei.

Főszerkesztő: HEGEDÜS NÁNDOR
Felelős szerkesztő: MARÓTI SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilagyi Dezső)-utca 6.

Kilenc millió

Írta: Lovassy Andor

Még leírni is sok, még glédába állítani ehhez a milliókkal teli pénzügyi, melynek súlyt az elibük jegyzett kilences szüjegy ad és azát érték. Hát még elírni, hát még kifizetni!

Hivatalos közlések szerint, kilenc millió Nagyvárad városának költségvetésén, a fedezetlen többlet, illetve hiány.

A magyar törvények, — melyek egyrészt az egymást követő román kormányok is érvényben hagytak — gondoskodtak arról, hogy úgy a vármegyei, valamint városi törvényhatóságok ne nyújtózkodjanak tovább, mint ameddig a takarékos és mégis akadt egy pár törvényhatóság, mely könnyelműen házárdírozott akkor a város vezetésére hárította a felelősséget.

És így, Például Marosvásárhely helyi bizottsági tagjai, a főispán vezetésével, nagyvárosi hódolatba estek és Kolozsvárral versenyezve, mely első városává akarták tenni ezt a város, de szegény város. Derűre, borura felbe folyt a lázas munka. Építettek hatalmas városházát, Párisba beillő kulturát, vízvezeték, villanyvilágítást, kiépítették az utcákat, a köztérket, a telkeket, úgy, hogy még a szőlőhegyre szízfalton lehetett kísértelni. Eolyt a fehérszurok Hencidától Bonchidáig. A város lakosait is beugrasztották az építkezésekbe. Egész palotasorok és villanegyedek keletkeztek. Mikor aztán kész volt az építés és a teremtés nagy munkája, mikor nyújtották a számlát a vállalkozók, akkor nem tudtak fizetni se az egyesek, se a város. Ekkor aztán horribilis pótdadót vetettek a polgárokra a vezetés, adósságokat állapítottak a háztulajdonosok. Mígott mindenki a teher alatt és boldog volt az, akinek Marosvásárhelyen nem volt háza.

A kormánynak is fülébe ment az ottani gazdálkodás és végre beletekintett a számadásokba és a költségvetésekbe és bizony kitűnt, hogy a város adóssága az öt millió koronát is meghaladja; de erre már törvényes fedezet nem volt, mert a pótdadó maximumát is igénybe vették és csőd állott Marosvásárhely.

Nosza rajta! Ravasz fufanggal elneveztek az utcákat a miniszterek neveiről. (Ezek talán nem hagyják a saját firmáikkal azonosított várost elcitolni), de hát ez sem használt. Ekkor felleptették a belügyminisztert képviselőjelöltnek, de úgy emlékszem, megbuktatta egy fiatal fiskális. Ennek dacára alázatos deputációk mentek Budapestre, kormánysegélyt kérni, hogy segítsék meg a székely fővárost, mert ez fontos nemzeti érdek; de nagyon nehezen tört a dolog. Évekig elhúzódott a kínos és kényes ügy, de úgy emlékszem, mégis csak megkönyörültek a tékozlókon, valóban államkölcson formájában.

Ez a marosvásárhelyi eset, kivételes és egyetlen az egész magyar állami közigazgatásban. Csőd szélén egy város!... De most adjunk át a nagyvárad kilenc milliós deficitre; mert ez analog eset, azaz a különbséggel, hogy itt évek óta nem építkeztek az egyesek, sem a város. Nem mondom igazat! Ez utóbbit csúsztatott, valami

Manzoleumot az egyetlen belső sétányra (reméljük ez ki van fizetve?), de az aszfaltot csak foltoztatja, imitt-amott, hepehupásan, a tisztviselői és kishivatalnokait pedig elbocsátja, vagy nyugdíjazza, szóval „csökkenti a létszámot”. Azonban nem „csökkenti” e téren a kiadásokat, mert Nagyvárad városa ezután kétszeres létszámú tisztikart fog eltartani: az időelőtti nyugdíjasokat és az újonnan kinevezetteket. Mert joggal hisszük és reméljük, hogy azt az ötven-hatvan szerencsétlen, családos embert, akik éveken keresztül szorgalommal és becsülettel dolgoztak a köz javára, nem engedik szélnek egy fakó kabátban, üres marokkal, nyugdíj nélkül; mert akkor ezek a koldus proletárok, megint csak a szegényalapot fogják terhelni, ha éhesek lesznek.

Legnagyobb baj és veszedelem ebben a város-kormányzati kérdésben az, hogy nincs önkormányzat, nincs egy olyan felelős testület, mely pontról-pontra, tételtől-tételre lelkiismeretesen megrostálhatná a költségeket, mely a város minden egyes polgárát egyaránt érdeklő közkérdésekben ha nem is döntő, de irányító szerepet vihetne. Az a néhány polgár, kiket a városi tanács mellé garnírnak kineveztek, nagyon csekély súllyal bír a dolgok menetének erre-arra való billentésében, pedig rájuk is nehezedik az erkölcsi felelősség, a határozatok meghozatalánál, a költségvetések megállapításánál és a számadások átvizsgálásánál. Meg is kísérti némelyik, hogy lelkiismeretes lesz, példa rá az egyik bizottsági tag multkori felszólalása, midőn a pénzügyi bizottság legközelebbi ülésén, tanulmányozás céljából, „sokszorosítottatni” kérte a költségvetést; azonban a polgármester úr azt a választ kapta, hogy „kérsé nem teljesíthető, mert az iratokat április 1-ig fel kell terjeszteni a miniszteriumba; azonban a napokban jönni fog egy inspektor Nagyváradra, az majd átvizsgálja a költségvetést, maga fogja elvinni Bukarestbe és ott gondoskodni fog a deficit fedezéséről.”

Ez már beszéd! Akkor lehet adósságot csinálni, ha aztán ott ki is fizetik, de aztán úgy is legyen ám!

En nem ismerem a mostani törvényeket és rendeleteket, de a hírlapi közleményekből úgy veszem ki, hogy a városnak nincs joga pótdadót kivetni; a város érdekes pénzügyi tanácsa ugyan kijelentette, hogy 16% „illetékszedést” engedélyez a miniszter úr, de ez nem elegendő a deficit fedezésére és ő sem tud megfelelő megoldást nyújtani.

Ez már baj, ha az orvos meg tudja állapítani a diagnózist, de megáll az esze, mikor a gyógyító receptet meg kellene írni.

Azonban ez nem a pénzügyi tanácsos úr hibája, hanem az egész intézményé, mert egy embernek csupán egy feje van, csak a kétfejű sasnak volt kettő, ezzel az egy fejjel; háromszáz fej helyett gondolkodni lehetetlen.

Tessék visszaállítani valamelyes formában a vármegyei és városi törvényhatóságok autonómiáját, hogy a municipiumok legértelmesebb polgárainak joga legyen beleszólni a vagyoni kérdések lelki-

ismeretes ellenőrzésébe és elintézésébe. Ha félnek ettől az eszmétől, ne méltóztassanak politikai hatáskört adni ezeknek a testületeknek, de vagyoni és önkormányzati jogot igenis adjanak, mert akkor megoszlik a felelősség és nem leselkedik a városháza táján a sanda gyanú.

A törvényhatóságokról szóló 1886. évi XXI. magyar törvénynek, a közvagyonkezelésről szóló része, semmiféle veszedelmet nem rejt magában, de bölcs és megszívlelendő dolgokat igen; melyeket kipróbált és sankcionált a gyakorlat és az élet.

Hiszen ez a magyar törvény nemcsak a költségvetések és közszámadások lelkiismeretes ellenőre volt, hanem a közpénzek mikénti kezelésre is bölcs parancsokat tartalmazott. Például, ha a törvényhatósági és főként az árvapénzek pénzügyi elhelyezéséről volt szó, azt a közgyűlésen, névszerinti szavazással kellett eldönteni és a szavazó bizottsági tagok, vagyoni és anyagi felelősök voltak érte, ha egyik-másik takarékpénztár csődbe jutott volna.

Hogy a mostani visszás és felelőtlen állapotot maga a kormány sem tartja életképesnek, bizonyosság rá Constantinescu miniszter urnak, a szenátus egyik közeli ülésén tett ama megnyugtató kijelentése, hogy: „Románia földjén nem akarnak különbséget tenni az ország polgárai között és az autonomia kérdésében neki az a meggyőződése és álláspontja, hogy jövőben egyedül csak választás útján lehet a községek vezetőit kijelölni.”

Helyes, okos és elismerésre méltó kijelentés ez, ígéret erejével bír és várjuk beteljesedését.

Nem nemzetiségi, nem faji, sőt még nem is politikai kérdés ez, mint azt a sovín Bianu szenátor ur feltűntetni akarja, hanem az ország összes adófizető polgárainak joga. Az a háztulajdonos, az a nagy, vagy az a kiskereskedő, az a dolgozó iparos, vagy földműves, aki adófilléréivel hozzájárul az állam fenntartásához, lehetetlen, hogy beleszólási jogot ne kapjon olyan erkölcsi testület tanácskozásain, hol részben, az ő pénzének hova fordításáról van szó. Ez a jog, minden kultur nemzetnél elemi jog; ezt érezte és elfogultság nélkül ki is merte mondani Constantinescu miniszter ur is.

Nagyvárad városának adminisztrációja egyike a legdrágábbaknak az országban, ez letagadhatatlan tény! Egy több tagból, pár száz okos főből álló autonóm testület hej be sok fattyuhajtást lementszene a költségvetés, kevesek által megtekintethető, terebélyes fájáról. Lennének abban a testületben talán házárdörök is, de lennének akadékoskodók, okosan fősvények, szigorúan takarékosak és az egész vita és birkozás, — a köz javára — a nagy nyilvánosság szeme előtt és nem suba alatt folyna le. És méltán hiszem, hogy ez a vágya, érdeke és óhajta úgy e város polgármesterének, mint a tanács minden egyes tagjának is.

Akkor aztán lassan-lassan, évről-évre, elapadnának a kilenc milliós költségvetési fedezetlen hiányok, mint a napsugártól a márciusi hó.

Részleteiben is megszavazta a kamara az alkotmány-javaslatot

A kamara tegnapi ülésén került szavazás alá az alkotmányjavaslat. Orleanu házelnök bejelenti, hogy szólásra nincs feliratkozva senki. Elrendeli a javaslat feltéti szavazást s miután az elnökhöz névszerinti szavazást kérő irat érkezett, névszerinti szavazást rendel el.

Megtörténik a szavazás. A teremben egyetlen egyesült ellenzéki képviselő sincs. A szavazás pontosan fél kilenc órakor kezdődött s néhány perc alatt megtörtént a fontos aktus.

A javaslat mellett 262, a javaslat ellen 8 szavazat esett.

Azon pillanatban, amikor a szavazás megkezdődött, valaki ismét kénhidrogénnel telt üvegcsét dobott el a teremben. azonban ez — kis mennyiségű lévén — kevés emóciót okozott.

A szavazás befejezése után

Binder szász képviselő emelkedett szólásra és a következőket mondja:

— Miután a gyulafehérvári határozatok az alkotmányjavaslatban nem vették figyelembe, miután a nemzeti kisebbségek jogait az alkotmányjavaslatban nem respektálták, miután mindazokat a módosításokat, amelyeket az ország kisebbségeinek nevében indítványoztak, elvetették a szász nemzeti párt nevében a most megszavazott alkotmányt nem ismeri el törvénynek.

A szász képviselők a javaslat ellen, a zsidó képviselők a javaslat mellett szavaztak. A magyar képviselők közül senki sem volt jelen a szavazásnál. Jorga Miklós tartózkodott a szavazástól.

Bratianu Jonel miniszterelnök rövid beszédében köszönte meg a képviselőknek az alkotmányjavaslat létrehozása körül kifejtett munkásságukat és rámutatott arra, hogy az alkotmányjavaslat megszavazásával mily nagy szolgálatot tettek a hazának.

Jorga válaszolt a miniszterelnök szavaira és beszédében kijelentette, hogy

amennyiben Ferdinánd király leteszi az esküt erre az alkotmányra, akkor azt mindenki köteles törvénynek elismerni. Viszont, ha nem teszi le a király az esküt az alkotmányra, úgy az csak bizonyítéka lesz annak, hogy az alkotmány nem a nép akaratából született meg.

Amidőn a parlamenti eseményeknek a város négy különböző részén székelő pártklubokban híre ment, mindenütt mély benyomást keltett. Az ellenzéki pártkörökben mély felháborodással fogadták a hírt és tüstént egyhangú kifejezésre jutott az a kívánság, hogy az alkotmány törvény ellen történt, meg kell kezdeni a legszelesebbkörű és leghevesebb agitációt.

A tüntetések az elterjedt hírek szerint még ma, az éjszaka folyamán kezdetüket veszik.

A második ok, amiért a király nem esküszik fel az új alkotmányra, az, hogy ebben az esetben az összes állami funkcionáriusoknak és hivatalnokoknak is le kell tenniük ezt az esküt, ami azonban

teljesen felesleges és gyakorlatilag alig lesz kivihető.

Brassóból jelentik: A nemzeti párt brassói szervezete, Popovici Mihály ellenzéki képviselő részvételével vasárnap este hat órakor értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a tegnapi nem engedélyezett népgyűlést a jövő vasárnap, április elsején fogják megtartani.

Az értekezletről a következő táviratot küldötték a királynak:

„Felség! A brassói polgárok gyűlésén, melyen ezen megye lakosai elemi polgárjoguk alapján nyilatkozni óhajtottak az államcsínyből és uralópásból származó parlament ama vakmerőségéről, hogy alapítványt akar hozni, önkényesen betiltották. Ezen intézkedésekkel a nép szavát akarják elfojtani, hogy ne juthasson el a trón zsámolyához s hogy ily módon Felséged jóhiszeműsége megcsalassék. Mélységes alázattal és teljes bizalommal emeljük fel Felséged színe előtt tiltakozó szavunkat.” A táviratot a brassói nemzeti párt kétszáz tagja írta alá.

Bukarestből jelentik: Manu lelkészt, akit a vasárnapi bufteai népgyűlésen letartóztattak, a rendőrség tegnap szabadon bocsátotta.

Bukarest, március 27. Tegnap este az alkotmányreform megszavazása után az ellenzék vezérei értekezletet tartottak a nemzeti párt klubhelyiségében, elhatározták, hogy a megszavazott alkotmányt semmisnek tekintik és az ellene irányuló akciót folytatják. Vasárnap nagy népgyűlést rendeznek Brailában és Galatzban, húsvétkor pedig az ország összes delegátusaival a fővárosban rendeznek gyűléseket.

A bukaresti rendőrség tegnap este 12 órakor letartóztatta Nicolaet, az Aurora című lap igazgatóját, akit azzal gyanúsítanak, hogy dobta a búzbombát a parlament üléstermébe.

Kisajátították az érmihályfalvai Stubenberg-birtokot is

A gróf Stubenberg-család Biharmegye egyik leghatalmasabb birtokának volt tulajdonosa, amely tökéletes modern mintagazdaság volt, olyan berendezkedéssel és felszereléssel, hogy ma Románia legszebb és legmodernebb mintagazdasága volt.

A több mint tizenötezer katasztrális hold kiterjedésű birtok Székelyhid, Kiskereki, Albis, Székelykeresztur, Krolaszi és Érmihályfalva határában terült el és Biharmegye terményellátásának egyik főforrása volt. Most ebből a hatalmas birtokból gróf Stubenberg Józsefnek összesen 500 hold művelhető terület és 1406 hold kiterjedésű mocsár

maradt. A hatalmas, dúss és kitűnően művelt erdőségek sorsa még nem dőlt el és az eshetőleg igen csekély. És megmaradtak a tanyaházak, mert a beltelkeket mensitíti az agrártörvény — természetesen ezeknek a sorsa is meg van pecsételve.

A megyei agrárbizottság napok óta tárgyalja a Stubenberg-birtok kisajátítási tervét és tegnap este megtörtént a döntés. A bizottság előtt személyesen megjelent gróf Stubenberg József és ügyvédje dr. Pell János. Gróf Stubenberg már régebben hat fiának és feleségének 100—100 hold földet ajándékozott, azonban ezt nem vette figyelembe az agrárbizottság, úgy hogy az egész családnak az érmihályfalvi kastély körüli terület birtokából csak 500 holdat hagyhat meg. A többi egész birtokot a beltelke részével kisajátították. Az erdőségek felett az erdészeti felügyelőség véleménye alapján fognak dönteni.

A megyei bizottság döntése egyben egész Románia egyik leghatalmasabb erdőterületét mintagazdasággá megcsinálta, a megye terményellátása, tekintve hogy kis tagokon nem lehet eladásra termelvénytelenül vált.

Borbélyok a vasárnapi munkaszünet me

A borbély ipartársulat Románia István elnöklésével közgyűlést tartott és elnök bejelentette, hogy Vasca Tolmács munkügyi felügyelő előtt a borbély munkásokkal a tárgyalások nem fejeződtek. Veress János, Jurovits Miklós és Mándor Sándor munkaadó megbízták a következő feltételeket közölték a munkásokkal: Bővebb munkaidő 30 százalékos, vasárnap délig munkát végezhetnek, de ennek kárpótlását délután szünet. Karácsony, húsvét és a kösd első napján szünet, másodnapon délután munka.

A borbélymunkások a feltételeket fogadták el, ragaszkodnak 50 százalékos béremeléshez s a vasárnapi munkaszünetet követően.

E héten még egy tárgyalás lesz a kollektív szerződés létrehozatalára. Egyenlőre a munkaadók már megegyeztek munkasalkalmazók kijelentették, hogy akik a végéig a munkát nem veszi fel, azok adják a munkakönyvét. Valószínű, hogy a kollektív szerződés megkötésére felelő megegyezés jön létre.

MEGNYILT
„FAVORIT”
cukorka különlegessége
és déligyümölcs üsle
Unirii (Szt.-László) tér 6
Szíves pártfogást kér
Sch. AUSLÄNDER MARIE

Dorian-Filmszínház

Kettős műsor! Szerda, csütörtök Kettős műsor

AZ APACSOK

Detektívdráma 5 felv. A főszerepben: Max Landa, Reinhold Schünzel és Hanny Weiss

A kukutyini polgármester

Vígjáték 3 felvonásban. — A főszerepben Lia Ley.

HOLLÓS legújabb HABIG-kalapjai megérkeztek

A bisti rendőrség az antizemita mozgalmak ellen

A bisti rendőrség tegnap este szigorú intézkedést tett az antiszemita mozgalmak ellen. Az Eforia színházban egyből álló diákcsoport zárt ajtókat dobogókkal és kövökkel négyet letartóztatott. A borbélyok este letartóztatott 19 diák az ügyesség a további fogvatartást okozta.

Egyes bisti lapok támadták Dan Severt, megint letartóztatott diákok ügyében intervju. Sever ma az Adeverulban nyilatkozik és kijelenti, hogy az intervenciók szabadon bocsátása érdekében jelenti azt, hogy ő szimpatizál diákok mozgalmával. Azért vállalkozik a borbélyok letartóztatására, mert úgy értesült, hogy az emberek is letartóztatottak. A tegnap este letartóztatott 46 diák közül szabadon bocsátottak a többiek ellátásáért a többiek elhagyása címén megindították az ügyet.

Tegnap a diákok a különböző kórházaknál kezdtek el és tüntetést kezdtek a zsidók ellen és követelték azok eltávolítását. A Colce kórháznál azonnal megjelent katonaság és szétszórta a tüntetőket.

A nagyvári református püspök sorsa

Az egyházkerületi — Sulyok István káptalani ujjáról

A királyhágalmi református egyházkerület ügyelmemrégiben Kolozsváron tartott értekezletén, melyen az egyházkerület esperesei folytatták a román államtitkár, mint a kormány képviselőjével, meghallottunk semmi pozitív eredményt, az ismeretes Sulyok István pedig napig Bukarestben tartózkodott és arról, tegnap érkezett a városba. Felkezdésük arról, hogy az egyházkerület helyzetének mostani állapotáról felvilágosítást kapiunk. Sulyok István a következőket válaszolta a nagyvári káptalanának:

— Utamnak a célja volt. Először néhány esperesnek nyugdíj és ehhez hasonló ügyet kellett elintézni, azután pedig felkérni Banu miniszter urat, aki levélben írt, hogy mindenkor szívesen fogadja a kormánytól kért, hogy a kerületi szervezők végleges lefejezésére a szükséges intézkedéseket tegye meg tekintettel arra, hogy az alkotmányjavaslatot már megszavazták és így az alkotmány alapján tehető a szerveződés.

— Ilyenformán tehát teljes a meggyőzés a kormánnyal az új egyházkerület felállítás szempontjából?

— A kormány elismerte a szervezők jogosultságát, hogy erre szükség van és nem tárgyi, sem személyi kifogásai vannak, hanem határozott kijelentést tettek arról, hogy a választásokat, a szervezést ő támogatja, ha az alkotmány jogerőre emelkedik. A szervezkedés szükségességét a kormány elismeri, de tekintve, hogy az új alkotmány közjogi méltóságot ad a püspököknek, az alkotmány követeléseinek szerint kell a szervezkedésnek és a választásnak lefolytatnia. Kérésre azt az írást kaptam, hogy amint az alkotmány jogerőre emelkedik azonnal megteszi a szükséges intézkedéseket.

— Az új alkotmány kétszázötvenezer diák után engedélyez új püspökséget. A királyhágalmi melléki egyházkerület lélekszáma meghaladja a kétszázötvenezeret?

— Nem haladja meg, csak 235—240 ezer a lélekszám, de ezt a kérdést már elintézte a kormány, tekintettel az egyházkerületek magas számára és arra a különbségre, ami az erdélyi egyházkerület és a mi pragmatikánk között van.

— Mi történik most már az unitárius és a magyar luteránus egyházak püspökségeivel, amelyeknek lélekszáma nem éri fel távolról sem az alkotmány által

követelt kétszázötvenezeret. A kolozsvári unitárius püspökség a tizenötödik században alakult, viszont a luteránus magyar püspökség most van alakulóban...

— Ezekről én nem érdeklődtem Bukarestben, nem tudom milyen stádiumban vannak, de azt hiszem az unitárius püspökség tekintve évszázados multiát, érinthetetlen marad. Ezekhez nem tudok felvilágosítást nyújtani.

Lloyd George nem tudja, hol van Temesvár

Puccs-csapatok gyülekezése Münchenben — Szocialisták a Ruhr-kérdés megoldásáért

A szövetséges hatalmak parlamenti szocialista pártjainak kiküldött befolyásos tagjai a német szociáldemokrata pártvezetőséggel folytatott tárgyalásaikat. Elhatározták, hogy a megbeszéléseket husvét után Párisban folytatni fogják s akkor végleges határozatot hoznak. A berlini megbeszélések megegyeztek abban, hogy minden szocialista erőnek össze kell fognia a német jóvátétel olyan megállapításában, hogy ezáltal Franciaország ujjaépítését biztosítsák, de egyben számoljanak Németország szolgáltató képességével is.

A Ruhr-probléma következtében kiéleződött reakciós német mozgalmak, puccs-tervezések részletei nap mint nap sürűben derülnek napfényre. Így legutóbb ki derült, hogy a leplezett kormányrobantó kísérletekkel összefüggésben a bajor munkáspárt negyven kerületben már formális zászlóaljakra szervezte híveit. A kormány megegyezett levelekből értesült, hogy Hitler vasárnapra tervezte a puccs kitörését.

Müncheni jelentés szerint Nürnbergből, Augsburgból, Regensburgból hatalmas csapatok érkeztek Münchenbe. A város valószínűleg táborozás képét mutatta.

Általános az a vélemény, hogy a puccsot a kormány az utolsó pillanatban akadályozta meg.

A német közvéleményt a Ruhr-kérdés mellett legjobban a szabadság-párt feloszlása izgatja. A programja többé-kevésbé azonos a fascista vagy más jobboldali párt programjával. A volkswehr csaknem teljes számban mögötte áll, serege tehát nagy. Severnig kijelentette, hogy a jobboldali pártok katonai szervezeteinek lefegyverzését minden erejével végrehajtja és nem engedi a munkáscsapatok felfegyverzését sem. A valóságban azonban a munkáscsapatok felfegyverzése végig folyik.

Lehetséges, hogy a szabadság-párt ügye ütközőponttá válik a porosz és birodalmi kormány között. A két kormány iránya eddig is majdnem teljesen ellentétes volt. A szociáldemokraták kommunistákkal összefogtak. Szászországban már együtt működnek. A szabadság-párt parla-

menti képviselői beadványt intéztek a birodalmi belügyminiszterhez, remélve, hogy minden eszközzel helyreállítja és megvédi a képviselők alkotmányos jogait, melyeket a porosz belügyminiszter súlyosan megsértett.

Miközben a német kormánynak csak legnagyobb erőfeszítéssel sikerül a jelenlegi helyzetet fenntartani, a franciák kímélet nélkül folytatják a legszigorúbb rendszabályok alkalmazását. A Dortmundi francia törvényszék hat hónapi fogházra és egy millió marka pénzbüntetésre ítélte Kiehl városi hivatalnokot, mert azt egy berlini újság olvasásán tettenérték, holott a berlini lapoknak a megszállt területeken való terjesztését a franciák megtiltották.

Londonban Hamilton tábornok a Woolwich-Clubban kifejtette, hogy a Népszövetség a legjobb példa rá, hogyan lehet egy egyesülést hiányos organizáció útján teljes tértelenségre kárhoztatni.

— Az egyesült Államok távoztatása — mondotta Hamilton — kevésbé káros mint Németország kizárása a Népszövetségből.

Ha Lloyd George nem tudja merre van Temesvár, hogyan lehet kívánni a japánoktól, hogy Szibéria iránt érdeklődjenek.

Európának tökéletes népszövetséggel kell bírnia, amelyben minden nép egyesül.

* Szép, elegáns, olcsó selyemkalap nagy választékban! „Rita” kalapszalonn Telegi-utca 24. szám.

**Habig kalap
ujdonságok**

Uj. Erdős Albert

uri divat osztályán a legolcsóbbak.

Rákóczi-ut 7.

Telefon 634.

APOLLO MOZGÓSZÍNHÁZ

Szerda

Franciska Bertlinivel

Az irigység

Dráma 5 fejezetben. Színhelye: Róma és Buenos Aires
Ideje: ma.

Angol bőrgarnitúrák Ánné és Kovács kárpitosnál

karok, hecserek a legmodernobb kivitelben kaphatók Kereskedelmi Csarnok — Deák Ferenc-utca 1. sz.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A román szintársulat előadásai

Magyar szerző darabjában: Drégely Gábor Szerencse fiában debütált hétfőn a legkisebb román nyelvű társulatok egyike a Mișu Fotino és Nagyváradon. A román előadás iránt megnyílt érdeklődés sajnos, várakozáson alul maradt, pedig a kitűnő együttes valóban olyan művészi teljesítménnyel brillírozott, mely őket a legszigorúbban mért nyugateurópai színvonalra klasszifikálja. Ha technikai okokból nem is sikerült ez az első előadás olyan mértékben, ahogyan azt joggal elvárhatták volna Fotino színészei a közönségtől, további előadásai remélhetőleg több, sőt legteljesebb mértékben fogják kivívni ez első fellépésüket kiérdemelt erkölcsi és anyagi sikert. A társulat kedden és szerdán Bălăneșben tart előadást, míg csütörtökön este fél kilenc órással kezdettel ismét Nagyváradon lépnek fel. Ezúttal Fuld a klasszikus „Prostul“-ja kerül előadásra.

Pénteken este a Punctul Negru t, szombaton délután fél helyárrakkal Bertelozzi Lulu-ját, végül szombaton este fél kilenc órára a „Palan jenu“, A. D. Harnak, a híres színpadi szerzőnek egyik chef-d'oeuvre je a bukaresti Nemzeti Színházban több, mint száz előadást ért el.

A román társulat előadásaira, melyek a legfokozottabb érdeklődést érdemlik, jegyek a Hegedűs Hírlapjában kaphatók.

Egy nagyváradai szélhámos csalásai Budapesten

Rédei Frigyes társulatot szervezett Kolozsvárra

A szélhámosoknak talán sohase volt olyan eldöröge, mint ma, amikor a tájékoztatás és a közeli országhatárok ugyan csak megkönnyítik egészen kis mértékű vállalkozó szellemeknek is, hogy kisebb nagyobb ideig a legnagyobb biztonságérzetben hamoljanak a szélel.

A lényegében kis stílusú szélhámosok közé tartozik a Nagyváradról nemrég megszökött Rédei Frigyes is, aki itt — mint tudvalevő — egy néhány bankot és kereskedőt károsított meg valóságos üzletekkel s jelentékenynek mondható összeggel megszökött. Rédeinek úgy ártzik tetszett ez izelűlő s Budapesten sem igyekezett új és bacilletes existenciát teremteni magának. Ezúttal azonban — mint volt kórista — nem a kereskedelmi életben, hanem a művészvilágban keresett érvényesülési teret becsületesebbnek éppen nem mondható szándékainak. Rédei Frigyesnek ugyálszik nem kellett tartania a rendőrség molesztálásától, mert valódi nevén élt és új színész ismerősei között Janovics Jenő dr, a kolozsvári Magyar Színház igazgatója megbízottjának adta ki magát.

— Dr Janovics küldött — mondotta — azért, hogy társulatát kiegészítsem és megszervezzem.

Ezzel a mesével jó néhány színészt és színésznőt leszerződttetett és magát a Színészegyesületet is megtévesztette. Rédei az általa szerződttetett színészekről óriási jutálékot vett föl s a budapesti megélhetés óriási nehézségeivel küzdő egyik leszerződttetett színész örömtől repeső levelet írt dr Janovicsnak, hogy gondolt rá és Rédei által ismét társulatának tagja lehet.

Ez a levél volt az első nyom, mely a szélhámoskodó kóristára felhívta Janovics igazgató figyelmét, míg a napokban megérkezett Ditrői Mór, a Színészegyesület igazgatójának levele is, aki Rédei pouvoirjának határai után érdeklődött.

Természetes, hogy Kolozsvárról azonnal távirati értesítést küldöttek Budapestre, amelyben leleplezik a szélhámoskodó Rédei Frigyes, aki ezek után már csak valószínű, hogy mégis rendőrkézre kerül.

Rédei újabb szereplésében nem érdektelen az sem, hogy feleségül kérte a pécsi színháznál működő Remete Géza igazgató-helyettes leányát. Remete a nagyváradai Royal varieté művezetője volt sokáig és igen jól ismerik nálunk is. A színész elvben beleegyezett leánya és a Rédei házasságába de információk végett levelet írt dr Janovicsnak. Hozzáteszik e történet érdekességéhez, hogy ugyanakkor, amikor ez a stikli Janovics tudására jutott, járt nála szerződés végett Rédei Frigyes itthon hagyott felesége.

Elkészült az új lakbérleti törvény tervezete

A bukaresti lapok most közlik az új lakbérleti törvény tervezetét, amely a következő:

1. Az érvényben levő lakbérleti szerződéseket két évvel, azaz 1925 április 23-ig meghosszabbítják azzal a változtatással, hogy az 1916. évi házbér háromszorosát kell házbér gyanánt fizetni.

2. Azoknak a bérletnek a lakbérleti szerződését, akiknek a vagyon-jövedelme meghaladja az évi 250 000 leit, csak egy évvel, 1924 április 23-ig hosszabbítják meg.

A tervezet leszögezi, hogy nem a bérlet foglalkozásából származó jövedelemtől van szó, hanem a részvényekből, pénztételekből és más hasonló vagyonból származó jövedelmekből.

1924. Április 23-tól kezdve ezeknek a bérletnek a lakása szabad egyezkedés tárgyává válik.

3. Az érvényben levő törvény intézkedései fennmaradnak a bankok, szállodák, stb. bérletére vonatkozólag.

4. Üléshelyiségek bérére vonatkozólag fenntartatik az 1916. évi bérek ötszöröse, a kisiparosokra vonatkozólag a háromszoros.

Sarah Bernhard meghalt

Neve akkor fonódott a francia színpad világába, amikor még Dumas darabjain rajta hamvazkodott a frissesség bálgye. Két emberöltőn keresztül játszott, deklamált Sarah Bernhard, az isteni szíznő, ahogy a Comédie Française környékén harminc évvel ezelőtt elneveztek. Sardou Boszorsánya, majd Rostand darabjai az ő alakításában nyertek olyan klasszikus tradíciókat, amiktől ma sem tudnak eltekinteni a világ semmilyen színpadán. Legképrázatosabb szerepei talán a Sasfiók Reichstadi herceg szerepéhez fűződnek. Ebben a szerepben aratta Budapesten is néhány évvel a háború kitörése előtt felhőtlen sikereit. Párisban külön színháza volt s így a modern francia irodalom kialakítására is lényegesen hatott. A háború alatt egy baleset következtében egyik lábát térdén felel amputálták.

Igy is, műábrázolásgá hivatását, mignem alig megbetegedett. A legnagyobb francia, akinek neve rég odairódott a Rezonnyé mellé, hetvenkilenc éves korában, ereje, művészete teljében jörökre a színpadot tegnap bekövelélával. Sarah Bernhard hétfőn este öt perccor halt meg fia, Maurice-öt. A nap folyamán több izbenjekiöt kapott úgy, hogy fájdalmi ak.

Uolsó óráib n lott magáról s teljesen esendben szel.

Husvéti

illatszerzőeteket
gyógyszerdrogeriák,
illatszerző

Barna M. (Savoly)

illatszerzőárban/ezt-ut 2 sz.
583 szerezhetik önyösebben.

Szóródugocimért parfü-
mök. — Kölni via Szóró dugók

NŐI KAPOK

RIGONA

kalaptermébe Str. Reg. and (Rákóczi-ut) 10.
625

I. enten

a tavaszi és nyári KADONSÁGOK BÉCSI
MODELLJEKRETEK.

Megrendelések, alakítás bécsi minták után
pontosan és szorban készülnék.

HACKLAYER

uribó

Avram Januossuth-u.) 2

Tavaszi és nyári ide

angel övet uiden
sáigaim ngérkezte

Aradra csútt autó

naponta indul

Czukur Carage

Színház mögött. Telefon: 16.

Tennis-ütők és Tennis-labdák

raktáron kaphatók és azonnal megrendelhetők

„HELLAS” sportfejlesztő és áruforgalmi r.-tfn.

Avram Janu (Kossuth)-utca 14. sz.

Nyoma sincs a nagymosásnak,
Teljesen megtakarítja a fát;
Ha MYTHO mosószappannal
Ebédkezés közben főzi ki a ruhát!

Kapható minden fűszerüzletben és drogeriában

TUNGSRAM

A legjobb villanykörte!
Mindenütt kapható!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

felesége és kis gyermeke gyászolja. Temetése ma, szerdán délután lesz a kath. egyház szertartása szerint a Lipót-utca 4. számú gyászháztól.

* **A vasutasok husvétii fizetése.** Kolozsvárról jelentik: A C. F. R. vezérigazgatója rendeletet bocsájtott ki, amelyben utasítja a főnökségeket, hogy a vasut személyzet e hó 20-án esedékes fizetését az ünnepekre való tekintettel haladéktalanul fizessék ki.

* **Faragó Ferenc, a városi színház festőjének képműalkotása.** Április 6-án nyitja meg a Rákóczi-úti Matula-féle üzlethelyiségben Faragó Ferenc képműalkotását. A kiállító efstő kvalitásairól Szenes Fülöp a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott és így a műértő közönség fokozott érdeklődéssel tekint Faragó Ferenc festőművész tárlata elé.

* **Lebovits és fia urisزابó-cég angol és scot szövettudonságai a tavaszi idényre megérkeztek.**

* **Rablótámadás a Kommendáns-réten.** Bik a Demeter 47 éves révi lakos tegnap Nagyváradon egyik bankból 13320 leit vett fel, mint egy iparvállalat megbízottja, hogy a munkásokat kifizesse. A Kommendáns-réten két katona ruhába öltözött egyén megtámadta. Egyik az orrába harapott, a másik pedig kövekkel véresre verte a testét. Costán Demeter mezőőrszabadította ki Bika Demetert szorongatott helyzetéből; botjával oly nagyot ütött az egyik támadó fejére, hogy elszédült. A másik a pénz felével elmenekült. Az elfogott embert a rendőrség ma átkísérte a hadbíróshoz.

* **Senki se mulassza el megnézni a „Püspökfalat” két utolsó előadását, ma vagy holnap a Bonbonnierben.** A nagyszerű műsor elsőrendű új tagokkal bővült. Az előadás pont fél 9 órakor kezdődik.

* **Feledi Sándor ingatlan ügynök lakása Szaniszló-utca 63. Telefon 16—27.**

* **Férfi finom kemény kalap 180 lei. Divatos puha kalap színes vagy fekete 150 lei. Nyulazór kalapok már 160 leitől kezdve. Mindenféle kalapokban, ugyiszer sapkában óriási választék. Heller és Deutsch, Jorga Miklós (Zöldfa)-utcai kizárólagos kalapáruházában.**

* **„OLLA” gummi a legtökéletesebb.**

* **Ellsmert szolid és megbízható cég Rimano-czy-utcan Kertész Reklam áruüzlete, ahol az árak olcsóbbak, mint bárhol.**

* **Megjötték a márkáért vásárolt liszt és tagál modellek. Nagy választék. „Rita” kalapszalón. Alexandri (Teleki) utca 24.**

* **Brázay Kalogén fogkrémjét használja, hogy foga ragyogó fehér legyen. Mindenütt kapható.**

* **Férfi tavaszi divatöltöny-szövetek Rimano-czy-utcan Kertész Reklam üzletében olcsóbbak, mint bárhol. Royal kávéház mellett.**

Az ipari tranzakciók jóváhagyását meghosszabbították

Tudvalevő, hogy az összes ipari vállalatok, legyenek azok részvénytársaságok, vagy betéti társaságok, tranzakcióinak, tehát a nacionalizálásnak, alapítókeemelésnek, társulásnak, cégváltozásnak a jóváhagyását egy bukaresti központi bizottság a keleti ipari felügyelők véleményezése alapján ejti meg. Ennek a jóváhagyásnak a határideje április elsején lejár. Tekintettel azonban arra, hogy még nagyon sok tranzakció jóváhagyása van hátra és ez alatt az idő alatt az technikailag lehetetlen, egyik legutóbbi minisztertanács úgy döntött, hogy a tranzakciók jóváhagyásának határidejét június 30-ig kitöltik.

A nyomdatulajdonosok az ipari kormánytól kedvezményt élveztek, hogy a külföldről behozott

ólmembetük vándijában 20 lei helyett csak 8 leit kell fizetni kilogrammonként. Most a legutóbbi minisztertanács úgy döntött, hogy ezt a kedvezményt aug. hó 20-ig bezárólag ismét engedélyezik. A kérelmező nyomdász azt, hogy a nyomda üzeme tényleg működik, a nyomdatulajdonosok szervezete utján kell, hogy igazolja.

A Monitorul Oficial április hó 1-től az összes ipari eseményeket publikáló hirdetései díját százalékkal felemelik.

A besszarabiai statisztikai hivatal az összes iparüzemekről alapos és pontos tájékoztatót készített, amely könyvalakban a kisenevi statisztikai hivataltól rendelhető meg.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Új rokon, újdonság negyedszer, bérleten kívül.

Csütörtök délután: Bob herceg, igen olcsó helyárral.

Péntek este: Román előadás.

Szombat délután: Román előadás.

Szombat este: Román előadás.

Vasárnap délután: Gül baba, mérsékelt helyárral.

Vasárnap este fél 8 órakor: Aranymadár, bérleten kívül.

Vasárnap éjjel: A fenevad, fél 11 órai kezdettel, rendes helyárral.

Hétfő délután: Hazudik a muzsikaszó, mérsékelt helyárral.

Hétfő este: Dedé, operett újdonság először, bérleten kívül, premier helyárral, fél 8 órai kezdettel.

— Kis lord. Ennek a megrendítő mesejü pompás darabnak reprise ment hétfő délután ifjusági előadásban. A címszerepet ez alkalommal is Kertész Mancsi játszotta a már méltatott meleg invencióval. páratlan színészi képességgel. Eseménye volt a délutánnak a kis Berecz Mancsi fellépte, aki ez alkalommal is bravuros táncosnak bizonyult. Tünelmes produkciói nagy hatást keltettek és szébbnél-szebb táncszámait lelkesen tapsolta a közönség.

— Az Új rokon Jósika Micivel. Ma este bérleten kívül Csathó Kálmán nagyszerű vigjátéka a budapesti Nemzeti Színház állandó műsordarabja. Verről színre az idei szezonban negyedszer. Az Új rokon ez alkalommal is a premier szereposztásában játsszák.

Hagy husvétii alkalmi vásárt!

A husvétii idény alkalmával ajánljuk a következő árukat olcsóbb árban:

1 grt. ékező készlet 6 szem. Lei 970—	
1 mosdó készlet 6 szem. Lei 450-tól	
1 lör. készlet csiszolt	
üveg, 6 szeméhes, tálcával Lei 75—	
1 garnitúra vizes készlet csiszolt	
üveg, 6 pohárral Lei 46—	
1 garnitúra boros készlet, csiszolt	
üveg, 6 pohárral Lei 44—	
1 drb. cukortartó csiszolt üveg Lei 25—	
1 drb. botart Lei 4—	
1 drb. vizes pohár üveg Lei 4—	
1 drb. boros pohár üveg Lei 3—	
1 drb. patent villa Lei 4—	
1 drb. patent villa Lei 4—	
1 drb. kávé kanál Lei 2—	
1 drb. leveses tál Lei 45—	
1 drb. leveses mély tányér Lei 16—	
1 drb. lapos tányér Lei 16—	
1 drb. csomags tányér Lei 12—	
1 pár színes teás csésze Lei 22-50	
1 drb. kávé bögre porcellán Lei 12—	
Főző fazekak Lei 15 től	

Ezenkívül dúsz választék porcellán kőedény és minden egyéb konyhafelszerelési tárgyban

Komlós Testvérek

(Oradea Mare, Nicolae Jorga-u. 13.)

MOZI

— **A Hét Főbűnből az Irigység Apollóban.** Ma, szerdán kerül műsorra az Apollóban I. P. Pachierotti ötletvossos drámai víziója, az Irigység. A irigvetélytársnő a gazdagabb, neeseb szebb grófleány ellen az intrika indetallálékonyásával dolgozik, de m cél, csak fájdalmat okoz. A gralliofilm a világhírű Franceska Bertiniv szerepben három napig lesz műsor.

— **„Az apacsok” Dorian Filmszínház.** A legkedveltebb detektívdrámák közé tartozik az „Apacsok” című film, mely csupán a trükkjeivel lepi meg a közönséget, hanem váratlan, ötletes, forradalmi cselekménnyel is szórakoztatja. A detektívfilm, melynek főszerepeit Landa, Reinhold Schünzel és Weissé játsszák, ma először látható Dorian Filmszínházban.

Tőzsdei jelentések

Zürich, március 27. Nyitás: 260, Newyork 542 fél, London 2540 3582 fél, Milánó 2655, Prága 1610, pest 0.11 fél, Bécs 0.0075.

Bukarest, március 27. Zárás: vizák: Páris 1380, London 1006, Newyork 215, Prága 670, Bécs 31 fél, Berlin 11 dapest 6 egynegyed.

Valuták: Márka 155, font 1000, 1375, svájci 41, lira 1000, dinár 200, lár 215, osztrák 32, magyar 550, szok

Budapest, március 27. Zárás: Devizaközpont hivatalos árfolyamai: London 20.320—20.920, Milánó 212—222, 286—296, Prága 129—135, Bécs 600—630, Newyork 4330—4480, Varsó 10 fél—

Zürich, március 27. Zárás: 00.260, Amsterdam 213 fél, Prága 160 Budapest 11 fél, Belgrád 555, Bukarest Varsó 00.125, Bécs 0.0076 bélyegzett 00

A BUDAPESTI ÉRTÉKPAPIRTŐZSDÉ ZÁRLATAL

Budapest, március 27. Magyar tel 39500, Osztrák Hitel 6650, Angolgyar 4900, Leszámitoló 5850, Agrár Magyar—Olasz 1850, Hazai bank 9000, 126000, Rima 18900, Közuti 3500, vasut 17500, Államvasut 73250, He 2600, Ingatlanbank —, Forgalmibank 100 Ker. Hitel 44000, Bosnyák Agrár 3400, 10 gyar Alt. Tak. 10000, Hazai Tak. 700 Borsod—Misk. 18000, Concordia gőzm 11600, Első Bud. Gőzm. 41000, Gizella 52 malom 9100, Hungária gőzm. 20500, csini 125000, Északmagyar 84000, 12 Szászvári 50000, Kohó 81000, Szlavonia 7300, Alt. kőszénbánya 313000, Uriky 165000, Adria 81000, Atlantica 15500, Ley te 110000, Tröszt 20000, Csáky 85000, Fy vergyár 285000, Ganzdanubius 232500, Ganzvillam. 315000, Lang 41500, Lip 5125, Schlick 21500, Osztr. Légszesz 360 Baróti 3750, Egy. Izzólámpa 72000, G mann 30000, Llotild —, Magyar cuk. 3750 Östermelő 60000, Gummi gyár 32500, gyar vasut 13000, M. Vás. Petr. 175000, 42500, Neuschloss 1475, Olaj 15000, Bors szén 36000, Anglobank 13500, Teudl 18000, Egyesült fa 1625, Wörner 5850, L num. 9300, Zabolai 21750, Ker. Hitel Egyes. Tak. 6000, Rössemann —, Schul 3500, Papiripar 6800, Boni 18500, Malomsol 3500, Zenttaroskányi —, Rézbányai 1100 Egis. —, Földhitel 34000, Merkurbank 140 Merkurf 1300, Viktória 83000, Oce 11500, Pálfalvi üveg 35000, Koburg 1375 Glóbus 6000, Danica 15000, Belvárosi 280 Györffy 14000, Drasche 40000.

Husvétii fűszerek ROSENBERG fűszer üzletében legolcsóbb árban házhoz szállítva: Pável-utca 18. szám, a Szt. László-tér közelében

Halkuló vágyak

— A „Nagyvárad” eredeti regénye. —

Irtá: Forró Pál.

25

XII.

Levelek Agh Margit naplójából.

... május 14.

Ma délutánra ígertem Tassnak végleges választ és ez a válasz: Igen volt. Minden feldiszipottség nélkül, csendesen és bolyan nyujtottam neki a kezemet, melyet hálásan és alázatosan megcsókolt. Így váltottunk eljegyzési csókot és ígyis, nem sok eljegyzést ülték a világon, mely ennél meghatóbb, bensőségesebb lehetett. Két sokat szenvedett ember talál egymásra, két megtépett lelkű, viharos madár, akik boldogok, hogy fészket verhetnek és semmit sem akarnak, csak megpihenni és feledni.

Tass távozása után egy órával felrohant hozzám Gál, hallotta a nagy hírt és nem birt az örömeivel. Egy szekérdereknyi virágot hozott és mögötte egy hordár cipője legujabb alkotását, a „Virágzó”-et, melyet eljegyzési ajándéknak vánt. Ez a derék fiu talán az egész műteremt lábaim elé rakta volna boldogságában. Szobám mintha megvilágosodna, megakulnának és széteszlanának — árnvak, melyek úgy súlyosodtak benne, mint a raktalok köré aggatott fekete drapériák.

... május 15.

Elbucsuztam Jánostól.

Egyenkint kerestem elő leveleit, a dobozokat, melyekben egyszer cukrot küldött és melyeket bolondos babonával féltettem, néhány hervadt virágot, melyeket tőle kaptam. És elbucsuztam tőlük, mintha élő emberek lettek volna. Becéző szavakkal, megsimogattam és megcsókoltam őket, még egyszer elmondattam velük a forró szavakat, amelyek halott lelkükbe voltak zárva és az élettelen tárgyak szíve, amely ott keringett a nagy végletességben, a virágos föld és a csillagos éjszaka között megérezte az én forró könnyeimet és az én panaszos hívásomat. visszajött a virágba és dobozba, újra zakálni kezdett... Én pedig rémülten borulm rájuk és úgy zokogtam: Nem szabad, nem szabad többé!

A tűzben hamvadtak el. Az egyetlen metőhely, ahol a szerelem útja véget ér.

De még volt egy emléke! Kimentem a kápolnába és megkerestem a fát. Már nem volt, ez sem kell! A kezdő betűink körül a kis ágacska sarjadnak ki a törzsből, s én zsebkéssel lehántottam a betűk közötti fakérget, úgy, hogy az egész összeesett, olvashatatlan lett, csak egy nagy behely éktelenkedett a helyükön, éppen gy. mint a szívemben, amelyben szintén elpusztítottam az emlékeket s a helyükön csak a rem múló seb maradt...

... július 20.

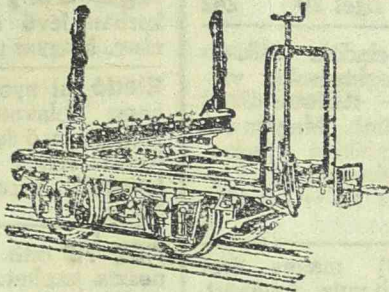
Egy hónapja vagyok asszony. Csendes, eseménytelen napok, a naplóm heteken csukva marad. Nincs mit feljegyezniem, úgy nem akarok emlékezni egykor ezekre az eseményekre? Nem írok naplót, mintha mindazt, ami esemény volt az életemben, már ideigzítettem volna ezekre a sima fehér lapokra és június 18-án, az esküvőnapján ráfordítottam volna a kriptá ajtaját mindenre és megkezdtem az élettelen életet! Miért is vettem elő most újra ezt a régezes könyvet? Irtódom mindattól, amit olvashatnék benne, a szerelmes vergődéseitől, az átkinlódott éjszakák vízióitól, az összeomlástól, a tisztaság és szennyező pokoli zűrzavarától! Sok év fog eltelni, amíg bátorágom lesz olvasni mindezt, amikor a testi életem már annyira túl leszek, hogy csodálkozva és bágyadt mosollyal kérdezzem majd magamtól: csakugyan véled történt mindez? Azt hiszem, valami befejezést, epilóg félt, egy szenvedélyes szonáta utolsó, halkuló akkordját szeretném ideírni, egy fáradt és csüggedt mozdulatot: nincs tovább!

(Folyt. köv.)

„FERROSZAAL”

BUKAREST — BERLIN — HAGA

Képviselője: Ursziny Pál mérnök iroda
ORADEA MARE, Strada Postei 21. szám.

Sinek, erdei truck-kocsi, billenő kocsi, kerék-kitérő, apró anyag és Henschel-lokomotív.

Vas, betonvas, tartók, bádoglemezek, csövek, drótkötél stb.

Szűke ólmot

keres megvételre a

Sonnenfeld Adolf nyomda Rt.

Szilágyi Dezső-utca 6. sz.

Eladó

80 kisebb-nagyobb erdő és ház a város minden részén. — Két nagy tanya-birtok. — Motormalom Várad mellett. — Helybeli, más üzletnek is alkalmas és egy vidéki kávéház. — Nagy nemzetközi szállítási vállalat. — Kifűző forgalma kóser étterem. — Párnázott butorkocsik. — 5000 kék munkásöltöny. Sárga és vörösréz minden mennyiségben, csak gyáraknak. — Berendezett divatruha üzlet. — Nagy kiterjedésű erdőség kitermelésre.

Keresünk

Kisebb-nagyobb erdőket. — Kisebb házakat üzlettel és szőlőket 6 holdig. — Naponta 100 kg prima vaját.

Közvetítünk

Ingatlanokat, üzleteket, árukat stb. egész Románia területén, levél útján is

Elvállaljuk

szavalósság mellett kisebb küldemények, okmányok, levelek, stb. lekészését vagy bármely magán- és üzleti megbízást Bukarestbe. — Naponta saját futár. 618

„Argus” ügynökség

Nagyvárad, Ba'assa tér 3
(Lukács György-utca sarok)

Postacsomagjai elvámolását

és továbbítását Remánlából a külföld bármely városába és helységébe elvállalja az

„EXTERNA”

nemzetközi szállítási és vámolási vállalat

Oradea-Mare, Deák Farsang-utca 2.

Licitatie de lemne

Președintele composesoratului foștilor urbarialști din Comuna Suncuius (pl. Aleșd) județul Bihor vinde în licitație publică la 6 Aprilie 1923, oare 13 la cară comuna din Suncuius materialul lemnos de pe teritoriul de cca 220 j. c. din pădurea foștilor urbarialști căruia volum sa estimat la de 1872 m³, lemne de foc de fag. Prețul de strigare sa stabilit la 93600 lei.

Garanția este de 10000 lei.

Pădurea în chestie se afla la o depărtare de 4—5 km. dela halta Suncuius.

Condițiile de licitare și de contract să pot vedea la Regiunea silvică Oradea-Mare și la Primaria Comunei.

Adunaria de cătră foștii urbarialști a obiectului licitației se va face imediat după terminarea licitației.

Teodor Svab

președinte.

647

Vető célokra ajánlok

FOK- és DUG-
HAGYMÁT

Reiter Timisoara
Scudler-tér 2. Telefon 807.

Román Jutakereskedelmi Részvénytársaság

Telefon 20—20.
Sürgőnycim: Tarpaulin.

TIMISOARA

Bul. Berthelot 21.
(Kossuth L. utca)

Mindennemű Jutaszövet és Zsák gyári lerakata.

A „NAGYVÁRAD” APRÓHIRDETÉSEI

Egy szó ára 1 50 lei, vastagabb betűvel 3 lei. A legkisebb apróhirdetés ára 10 szög 15 lei.

Levelezés

„Erdel része” Levélét Váradról kellezi, posta bélyegző szerint Székelyhidra tette fel, most nem tudom, Váradon vagy Székelyhidra található-e Ön?

Lakás

Csinosan bútorozott szobát keresek. Cimeket a kiadó kérek. 305

Kemény tisztviselőnek elölést keres uri családnál lehetőleg külön szobával. Cimeket „Nyugodt otthon” jelígre Hegedűs Hírlap-irodába kéri leadni. 380

Tisztviselőnek magános nőnél lakást keres. Cimeket a kiadóba kéri. 337

Intelligens gyermektelen házaspár keres mélyre szobát, vagy szoba konyhát. Ajánlatok „Május 1” jelígre a Hegedűs Hírlap-irodába. 394

Újabb jobb családnál bútorozott szobát, esetleg teljes ellátással keres. Cimeket a kiadóba kéri. 404

Alkalmazás

Rőfő és divatúru szakmából szakképzett segédet keresek, Székely Vilmos, (Székelyhidra) Sándor. 350

Műkertész vállalt virág-gondozást, parkirzási állást is elfoglal, vidéken is, Kolozsvár-u. 126 Bunde János. Levél hívásra házhoz megyek. 397

Fiataltöltőszolgálatot vesz Bihari és Moskovits bőr nagykereskedése. 403

Öreges mindenfajta szobát, azonnal felvétetik Szent László-tér 5. 392

Cipő-

felújításokat

váltó

cipőszedőnek saját anyagból is a legolcsóbb és legszebb ki-
viteben készítek

Brunner József

Széna utca 1.
Klein borkereskedő mellett.

Eladó házak

Lukács György-utca elején beköltözhető ház, kert, istálló, nagy udvar 350 ezer. Körös-átca üzletház által engedélyvel beköltözhető 220 ezer. — Vannak több kisebb nagyobb házak, 1 és 2 szobás lakások, üzletek átadó 2 szobás szállólakás stb. Ha lakást vagy földet, szőlőt, bútorozott lakást eladni, kiadni, cserélni akarja, forduljon bizalommal hozzám direktén azonnal elintézem.

Weisz Gizi

Körös-átca, Nyomda-utca 1. sz. sz. Székely-utca sarok.

Nagyobb vállalat keres mérlegképes román, német, magyar nyelvet szóbán és írásban bíró kereskedelmi képzetű férfi vagy női erőt. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével „Helybeli vállalat” jelígre a Hegedűs Hírlap-irodába kértnék. 393

Tényleges vörös keresztet ápolónő privát b. teghez ajánlkozik. — Beütty Ödön utca 2. sz. 399

Tisztelettel megbízható jó szakácsnő állást keres esetleg elsejére. Cime Hegedűs Miklós-u. 14. 400

Gyorsírásban, gépirásban perfect banklevelezőt keresünk mielőbbi beépítésre. Cime a kiadóhivatásban. 402

Adás-vétel

Ananász eper palántok kaphatók Lukács György-utca 52. 354H

GUMMIKEREKU

SPORT KOCSIK

festett és nikkelezett, gyári árban kaphatók Strada Saguna Kapucinus utca 19

Jó karban levő ház, műhelynek alkalmas, Biharon eladó. Grósz Zsigmond 398

Csinos jókarban levő fűszer berendezés eladó, Bunytay liget 20. 242

Házak eladók. Házak eladók megbízhatókat válasszunk. — Kétszobás megvásárolunk. Magánpenztet juttatással elhelyezünk. Adásvételi Rtg. Ferenc Traian 12. — Értéktárolás délután.

Hallatlan magas árat fizetek hamis fogakért brilliánsért, Kohn ékszerész Kossuth u. 7. 894

40 kat. hold cserézni való erdő körül 3000 négyszög-méter tüzifa kitermelésre szonnal eladó. Értéktárolás Siera Mór fűszer kereskedő, Körös-utca 39. 393

Eladó ház Ud utcán beköltözhető. Batthyány-utcan parketes lakásokkal központban vendéglő, kényelmes lakással átadó. — Weisz Gizi, Nyomda-u. 4. 15

Hirdetmény.

Adóügyet és közigazgatást értő három irnok kerestetik Curtici község jegyzősége részére, államnyelv szóbán és írásban megkivántatik. Ki ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtja, küldje be kellően felszerelt ajánlatát.

Fizetés nőnek havi 1200 Lei fix és 60 Lei lakpénz, nőtlennek havi 650 Lei és lakás nélkül koszt.

640

Községi jegyző.

Fehérneműt, ágyhuzatot eszteleneműt, lepedőt, törülközőt, kézimunkát, teljes kelengyét veszek. Hívásra jövök. Rákóczi-ut 30 jobbra. 378H

Jégszekrény teljesen jó karban levő eladó. Bárány, Magyar-utca 23 372

Eladó jutányos áron gyöngyök Delavare Nova és Oiheló szőővesző. Sz. Kecsis János szőő bir-tokosnál, Vizvezeték-utca 60. sz. 401

Orth. kóser káposzta kapható Gilányi-u. 4 Jakobovits. 390

Uralmi Legjobb férfi, női harisnyák gyári árban vásárolhatók Chemnitz lerakatban Kertész-utca, Cosbuc (Szalárdi) utca 9 386

150 db akácfa (szer-számának, oszlopnak alkalmas) árverésen elad f. hé 30 án reggel Hornyánszky. Hegyközpályi. 396

Puha ólmot keres megvételre a Sonnenfeld Adolf R.-t. Szilágyi Dezső-u. 6.

Beköltözhető magánházat keresek megvételre. Ajánlatokat „Kézpénz B.” jelígre a kiadóba. 385

Eladó 6 hold jó minőségű föld a várostól nem messze, szép lakóházzal, is állóval, mellék helyiségekkel. Értéktárolás Kortmáros László, Szaniszló-utca 22. 333

Jókarban levő fehér, féregmentes, gyermekágyat megvételre keresek. Cime a kiadóban.

Teljesen új nagy fehér márványlap, esztaira való eladó, Dr. Berkovits Ferenc-utca 17.

Jóforgalmu fűszerüzletet keresek megvételre. Cimeket „Kézpénz” jelígre a kiadóhivatásába kérek (Ügynökök kizárva)

ELADÓ

futókocsi olajos tengellyel. 4 kocsi kerék új.

Ház négy szobás kocsizással, nagy telekkel 100.000 leltől, a Magyar-utca kezdetén. Értéktárolás Hentes-utca 3 sz. alatti **BRODYNAL**

Lószerszámok

kocsizók, fekete, sárga és valódi nikkel csatlókkal 8000 leltől, igás 1200 leltől. Javításokat olcsón és jól készítek, **BRODY** Nvárad, Hentes-u. 3.

Közlönyök

Uttelekhez, bérletekhez legutányosabban 6 szit fényképeket Zepter fényképész, Szaniszló-utca 25. szám.

1-2 éves gyereket nevelésbe felveszek. Oráné, Hattyu u. 38.

3 pár női harisnyát 2 párt, 2 pár zoknit 1 párt varr Gondáné, Lajmich-utca 2.

24 % kamatra keresek magánpenzt teljes fedvél. Adásvételi Rtg. Ferenc Traian (Székely-utca) Értéktárolás délután.

Kádárszerszámok

4 segédre való, mázsa tüzelő hordó vasabroncs elutas miatt sürgősen eladó. Marcsicsek Ferenc Szatmár, Str. Dordugea (Csillag-utca)

Mérlegek

súlyok, űrmérők, zománcz edények épület és bútorvas-lások legolcsóbban

Stern József vaskereskedő N. Jorga (Zöldfa-utca)

Rendelési tudja

egy leggyorsabb intért el levelet és vizit Kolozsvárt, Brassban és Bukarestben **DEUTSCH és FI** futárlodája Palace (volt Pionia) kávéház

Reszelő

és mindenféle r-polyok újragátló vállalom szőlő-árak mellett.

Maár Lajos

reszelővágyó Nagyvárad Telek-utca 45. sz.

Legújabb

divatlapok

kaphatók a Hegedűs Hírlap-irodába

Textilimport

Julia Weiszberger & Co Timisoara
Bulev. Regele Ferdinand, Palatul Hitt.

Külföldi textilgyárak vezérképvislete és bizományi raktára:

Neumann, Rothmüller Textil A. G. Wien

M. B. Neumann's Söhne Meoh. Weberel, Färberel.

und Cottendruckfabriken Königinhof, a/E und Hohenems

Otto & Emil Schlein Druckfabrik Königinhof a/E.

Állandó nagy raktár!

Gyári árak!

Csak nagykereskedőket szolgálunk ki!

Táviratolm:
Textilimport Timisoara

Telefon: 19-82